

som paa, at det vistnok ikke afhænger af Ministerens Forgodtbefindende, at benytte denne Ret paa hvilken som helst Maade han vil, men jeg troer, at han ligesom er bunden til at benytte den i den Mand, som den bestaaende Lovgivning antyder. Da nu den ærede Minister ikke paa nogen Maade vil kunne paavise nogen anden Forfrist om, at Møllerne skulle søge Bevilling til deres Næringsdrift i Kjøbstæderne end i Betskatningsanordningerne, navnlig i Consumtionsanordningen af 1ste Februar 1797, og det af den hele Maade, hvorpaa denne Bestemmelse fremtræder, er aldeles klart, at den alene er begrundet i Betskatningsforholdet, saa følger heraf, at, naar Betskatningen er bortfalden, saa er vel Lovens Bestemmelse i og for sig, strengt taget, derved ikke ophævet, men saa ere de Motiver, som kunde være tilstede for Regjeringen til at benytte denne Bevillingsret, med en vis Indskrænkning, ialfald aldeles faldne bort, saa at Ministeriet, ved at benytte Loven i den Mand, hvori den er givet, burde være i allerhøieste Grad tilbøielig til, uden nogen Indskrænkning at give Bevilling til Anlæg af nye Møller i Kjøbstæderne. Jeg troer, at en anden Fremgangsmaade vilde ligesom stride mod Loven, og jeg troer derfor ikke, at man kan forudsætte, at nogen Minister vilde kunne benytte den paa en saadan Maade. Forsaavidt den ærede Minister tillige har fremhævet, at der ogsaa med Hensyn til Landet gives, efter det foreliggende Lovforslag, en større Frihed end den, der for Dieblisset finder Sted, saa er dette vel i en vis Retning rigtigt, men den ærede Minister maa huske paa, at der ogsaa i en anden Retning finder en væsentlig Indskrænkning Sted, idet der nemlig, efter det nærværende Forhold, kan gives Bevilling til nye Mølleanlæg til hvilken som helst Person, hvis Ministeriet finder, at en saadan Berettigelse overhovedet bør gives, og den bestaaende Lovs Forfrister i denne Henseende iøvrigt opfyldes, men i Fremtiden ville Bevillinger kun kunne gives til de nærværende Mølleiere, medmindre disse nægte at benytte en saadan Ret, og en foregaaende Rigsdagsmand har allerede gjort opmærksom paa, hvorledes de blot ved at angive at ville benytte en saadan Ret, uden i Virkeligheden at ville det, ere istand til

praktisk at udelukke enhver Anden fra at faae Tilladelse til at anlægge nye Møller. Det er derfor, som sagt, af overveiende Vigtighed, at man søger, saavidt muligt, at afstorte Mellemtilstandens Periode. Skulde man finde det betænkeligt at gjøre dette, uden paa en eller anden Maade at forskaffe de nuværende Møllere forøgede Midler til at gaae Overgangen imøde, saa kunde man ialfald tænke sig en Udvei, som jeg dog her vil antyde, nemlig, at man i en Mellemtid kunde paalægge de nye Møller, som bleve anlagte, en vis ubetydelig Afgift paa hver enkelt Dværn, hvis Beløb skulde anvendes til et Slags Understøttelse for de nærværende Mølleiere, for at de derved bedre kunne imødegaae den Krise, som ikke vil udeblive i Overgangstilstanden. Jeg vil ikke ligesom anbefale det som hensigtsmæssigt, men jeg har villet nævne det som et Middel, der muligens kunde lede til en Udjævning af Vanskelighederne.

Indenrigsministeren: Jeg skal bemærke, at den sidste ærede Taler ikke aldeles har opfattet mine første Uttringer saaledes, som jeg i alt Fald troer at have fremsat dem, da de angik en Sammenligning mellem Tilstanden, som den nu er, og Tilstanden, hvis Loven stik ikke udkommer. Jeg skal yttre, uden at jeg vil gaae ind paa en Detail, som vilde trætte Forsamlingen, at der er mange Spørgsmaal i Henseende til Meddelelse af disse Bevillinger, som ere afhængige af et Skjøn, og, er dette Tilfældet, saa faae altid Vedkommendes Grundsatninger og almindelige Ansuelser Indflydelse derpaa. Det er en Hovedmangel ved alt Bevillingsvæsen, at Personligheder, de være forresten alle lige agtbare, maae faae en saadan Indflydelse, at der bliver en vis Bakken, eftersom Personerne stik. Jeg skal endnu benytte denne Leilighed til at gjøre en Bemærkning i Anledning af den ærede 5te Kjøbenhavnske Rigsdagsmands (Davids) Foredrag, som jeg glemte før. Naar jeg sagde, at det træffer sig her, at man paa begge Sider fraraader Loven, saa meente jeg ved den ene Overside ikke Mølleierne, men tænkte paa de Rigsdagsmænd, som i konservativ Retning fraraade Loven. Forsaavidt endelig en Mand, paa mange Mølleres Vegne, havde erklæret sig enig i Loven, saa var det